

Spôsob uplatnenia základných podmienok pri príprave implementačného mechanizmu politiky súdržnosti EÚ po roku 2020 v podmienkach Slovenskej republiky

Úvod

Dňa 29. mája 2018 bol zverejnený návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl a migráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj pre riadenie hraníc a víza (COM(2018) 375 final) (ďalej len „návrh všeobecného nariadenia“). Ide o legislatívny predpis EÚ, ktorý obsahuje spoločné ustanovenia týkajúce sa implementácie fondov EÚ na programové obdobie 2021 – 2027.

Pripravenosť členských štátov EÚ (ďalej len „ČŠ“) realizovať špecifické ciele sa posudzuje prostredníctvom plnenia tzv. „základných podmienok“, ako jedného z typov podmieneností navrhnutých na zabezpečenie výsledkovo orientovaného implementačného mechanizmu politiky súdržnosti EÚ v programovom období 2021 – 2027. Základné podmienky predstavujú súbor legislatívnych, strategických a koncepčných podmieneností, pričom ČŠ zabezpečí, aby boli základné podmienky splnené a aby sa uplatňovali počas celého programového obdobia.

Základné podmienky

Základná podmienka (*enabling condition*) predstavuje preddefinované nevyhnutné kritérium, ktoré má priamu a bezprostrednú súvislosť, ako aj vplyv na účinné a efektívne dosiahnutie špecifického cieľa.

Základné podmienky nahrádzajú ex ante kondicionality, ktoré boli povinné pre jednotlivé ČŠ v programovom období 2014 – 2020.

Ako vyplýva z definície v článku 11 návrhu všeobecného nariadenia, splnenie základných podmienok bude mať už od začiatku programového obdobia 2021 – 2027 priamy vplyv na celkovú úspešnosť implementácie fondov EÚ. Prostredníctvom naplnenia požadovaných kritérií ešte pred začiatkom, alebo v čo najkratšom čase od začiatku oprávnenosti výdavkov na programové obdobie 2021 – 2027, sa má zabezpečiť úspešný proces implementácie fondov EÚ po roku 2020 v podmienkach ČŠ.

Základné podmienky sú podľa článku 11 ods. 1 a prílohy III a IV návrhu všeobecného nariadenia rozdelené na **horizontálne** a **tematické**.

Horizontálne základné podmienky (*horizontal enabling conditions*) sú uplatniteľné na všetky špecifické ciele. Kritériá splnenia horizontálnych základných podmienok sú definované v prílohe č. III návrhu všeobecného nariadenia. Horizontálna základná podmienka týkajúca sa nástrojov a kapacít na účinné uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci sa nevzťahuje na fondy

DG HOME (Fond pre azyl a migráciu (AMIF), Nástroj pre riadenie hraníc a víza (BMVI) a Fond pre vnútornú bezpečnosť (ISF)).

Tematické základné podmienky (*thematic enabling conditions*) sú uplatniteľné na Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF), Európsky sociálny fond plus (ESF+) a Kohézny fond (KF). Kritériá splnenia tematických základných podmienok sú definované v prílohe č. IV návrhu všeobecného nariadenia a neuplatňujú sa na programy podporované z Európskeho námorného a rybárskeho fondu (ENRF). Tematické základné podmienky sa vzťahujú len na prvé 4 ciele politiky súdržnosti na programové obdobie 2021 – 2027.

Vyhodnotenie splnenia základných podmienok v podmienkach SR

Povinnosťou ČŠ je zabezpečiť, aby boli všetky základné podmienky splnené a uplatňovali sa počas celého programového obdobia. Zároveň ČŠ informuje Európsku komisiu (ďalej len „EK“) o akejkoľvek zmene, ktorá má vplyv na splnenie základnej podmienky. Základná podmienka je splnená iba vtedy, ak sú splnené všetky súvisiace kritériá. V prípade, že základná podmienka nie je splnená ČŠ v čase schválenia alebo zmeny operačného programu (ďalej len „OP“), ČŠ ihneď informuje EK, ak považuje základnú podmienku za splnenú a poskytne o tom dôkaz. Postup v prípade posudzovania splnenia základných podmienok zo strany EK upravuje podrobnejšie v článku 11 návrhu všeobecného nariadenia.

V podmienkach SR budú horizontálne základné podmienky aplikovateľné pre všetky OP. Jednotlivé tematické základné podmienky budú súhrnne vyhodnocované na úrovni príslušného OP na obdobie 2021 – 2027. Stručné vyhodnotenie plnenia základných podmienok bude obsiahnuté aj na úrovni Partnerskej dohody SR na roky 2021 – 2027. Vzhľadom na dôležitosť OP, ako hlavného programového dokumentu, sa aplikovateľnosť a plnenie horizontálnych a príslušných tematických základných podmienok bude vyhodnocovať za každý špecifický cieľ v rámci fondov EÚ.

Zodpovedné ústredné orgány štátnej správy (ďalej len „ÚOŠS“) budú v pravidelných trojmesačných intervaloch zasielať Centrálnemu koordinačnému orgánu, Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu (ďalej len „ÚPPVII“) vyhodnotenie plnenia základných podmienok, a to až do ich splnenia. Priebežný odpočet procesu plnenia základných podmienok bude na národnej úrovni predmetom zasadnutí Rady vlády SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027.

Pre účely monitorovania plnenia základných podmienok v SR v rámci procesu implementácie fondov politiky súdržnosti EÚ na obdobie 2021 – 2027, bude ich pravidelné monitorovanie zo strany ÚPPVII upravené v rámci systému riadenia a kontroly fondov EÚ na obdobie 2021 – 2027. Povinnosťou zodpovedných ÚOŠS je zabezpečiť splnenie všetkých relevantných základných podmienok na národnej úrovni, a to v termíne najneskôr do 31. 12. 2020.

S cieľom splniť základné podmienky v termíne najneskôr do 31. 12. 2020, zabezpečia zodpovedné ÚOŠS činnosť pracovných skupín za účasti spolupracujúcich rezortov

a ostatných dotknutých sociálno-ekonomických partnerov, vrátane zástupcu Centrálného koordinačného orgánu ÚPPVII.

ÚPPVII v spolupráci so zodpovednými ÚOŠS vypracuje a predloží na rokovanie vlády SR materiál, ktorý bude informovať o splnení resp. nesplnení základných podmienok k termínu 31. 12. 2020. V prípade nesplnených základných podmienok bude predmetný materiál obsahovať aj návrh nápravných opatrení pre zabezpečenie ich splnenia v čo najkratšom časovom termíne.

Určenie zodpovednosti jednotlivých ÚOŠS za plnenie a vyhodnotenie základných podmienok

A. Politika súdržnosti

A.1 Horizontálne základné podmienky¹

Základná podmienka	Zodpovedný ÚOŠS
Účinné mechanizmy monitorovania trhu verejného obstarávania	Úrad pre verejné obstarávanie
Nástroje a kapacita na účinné uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci	Protimonopolný úrad SR
Účinné uplatňovanie a implementácia Charty základných práv Európskej únie	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR v spolupráci s: Ministerstvom spravodlivosti SR
Implementácia a uplatňovanie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCPRD) v súlade s rozhodnutím Rady 2010/48/ES	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Poznámka: Horizontálne základné podmienky neboli predbežne schválené a budú ešte predmetom ďalších rokovaní na úrovni Pracovnej skupiny Rady pre štrukturálne opatrenia (SMWP) a Výboru stálych predstaviteľov (Coreper II), pričom ešte môžu byť predmetom ďalšej úpravy.

A.2 Tematické základné podmienky²

Cieľ politiky	Špecifický cieľ	Základná podmienka	Zodpovedný ÚOŠS
---------------	-----------------	--------------------	-----------------

¹ Kritériá splnenia horizontálnych základných podmienok sú definované v prílohe č. III návrhu všeobecného nariadenia.

² Kritériá splnenia tematických základných podmienok sú definované v prílohe č. IV návrhu všeobecného nariadenia.

<p>1. Inteligentnejšia Európa vďaka presadzovaniu inovatívnej a inteligentnej transformácie hospodárstva</p>	<p>EFRR: Všetky špecifické ciele v rámci tohto cieľa politiky</p>	<p>Dobrá správa stratégie pre inteligentnú špecializáciu na národnej alebo regionálnej úrovni</p>	<p>Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu</p> <p>v spolupráci s: Ministerstvom hospodárstva SR, Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR, Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR a Ministerstvom zdravotníctva SR</p>
<p>2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa vďaka presadzovaniu čistej a spravodlivej energetickej transformácie, zelených a modrých investícií, obehového hospodárstva, adaptácie na zmenu klímy a prevencie a riadenia rizika</p>	<p>EFRR a KF: 2.1. Podpora opatrení na zvýšenie energetickej efektívnosti</p>	<p>Strategický politický rámec na podporu obnovy budov na bývanie a nebytových budov s cieľom zabezpečiť energetickú efektívnosť</p>	<p>Ministerstvo dopravy a výstavby SR</p> <p>v spolupráci s: Ministerstvom hospodárstva SR</p>
	<p>EFRR a KF: 2.1. Podpora opatrení na zvýšenie energetickej efektívnosti 2.2. Podpora energie z obnoviteľných zdrojov</p>	<p>Spravovanie odvetvia energetiky</p>	<p>Ministerstvo hospodárstva SR</p> <p>v spolupráci s: Ministerstvom dopravy a výstavby SR, Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR, Ministerstvom životného prostredia SR a Úradom pre reguláciu sieťových odvetví</p>

	<p>EFRR a KF: 2.2. Podpora energie z obnoviteľných zdrojov</p>	<p>Efektívne presadzovanie využívania energie z obnoviteľných zdrojov v jednotlivých odvetviach a v celej EÚ.</p>	<p>Ministerstvo hospodárstva SR</p>
	<p>EFRR a KF: 2.4. Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti proti katastrofám</p>	<p>Účinný rámec na riadenie rizika katastrof</p>	<p>Ministerstvo vnútra SR v spolupráci s: Ministerstvom životného prostredia SR</p>
	<p>EFRR a Kohézny fond: 2.5. Podpora efektívneho hospodárenia s vodou</p>	<p>Aktualizované plánovanie potrebných investícií do odvetvia vodohospodárstva a odpadových vôd</p>	<p>Ministerstvo životného prostredia SR</p>

	EFRR a KF: 2.6. Rozvoj (Prechod na) obehové hospodárstvo	Aktualizované plánovanie odpadového hospodárstva	Ministerstvo životného prostredia SR
3. Prepojenejšia Európa vďaka posilneniu mobility a regionálnej prepojenosti IKT	EFRR: 3.1. Posilňovanie digitálnej prepojenosti	Národný alebo regionálny plán v oblasti širokopásmového pripojenia	Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

	<p>EFRR a KF: 3.2. Rozvoj udržateľnej, inteligentnej, bezpečnej a intermodálnej siete TEN-T odolnej proti zmene klímy</p>	<p>Komplexné plánovanie dopravy na primeranej úrovni</p>	<p>Ministerstvo dopravy a výstavby SR</p> <p>v spolupráci s:</p> <p>Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR</p> <p>a Ministerstvom životného prostredia SR</p>
<p>3.3. Rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy vrátane zlepšeného prístupu k sieti TEN-T a cezhraničnej mobility</p>			
<p>4. Sociálnejšia Európa vďaka vykonávaniu Európskeho piliera sociálnych práv</p>	<p>EFRR: 4.1. Zefektívnenie trhov práce a prístupu ku kvalitnému zamestnaniu pomocou rozvoja sociálnej inovácie a infraštruktúry ESF: 4.1.1. Zlepšenie prístupu k zamestnaniu pre všetkých uchádzačov o zamestnanie, osobitne mladých ľudí, dlhodobo nezamestnaných</p>	<p>Strategický politický rámec aktívnej politiky trhu práce</p>	<p>Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR</p> <p>v spolupráci s:</p> <p>Ministerstvom hospodárstva SR</p>

	<p>a znevýhodnených skupín na trhu práce a neaktívnych osôb a podpora samostatnej zárobkovej činnosti a sociálneho hospodárstva 4.1.2. Modernizácia inštitúcií a služieb trhu práce s cieľom posúdiť a predvídať potrebné zručnosti a zabezpečiť včasnú a cieleňú pomoc a podporu pre zosúladienie ponuky s potrebami trhu práce, prechody a mobilitu</p>		
	<p>EFRR: 4.1. Zefektívnenie trhov práce a prístupu ku kvalitnému zamestnaniu pomocou rozvoja sociálnej inovácie a infraštruktúry ESF: 4.1.3 Podpora rodovo vyváženej účasti na trhu práce a lepšia rovnováha medzi pracovným a súkromným životom vrátane prístupu k starostlivosti o deti a závislé osoby 4.1.3bis Podpora adaptácie pracovníkov, podnikov a podnikateľov na zmenu a aktívne a zdravé starnutie a zdravé a primerane prispôsobené pracovné prostredie, ktoré by riešilo zdravotné riziká</p>	<p>Národný strategický politický rámec pre rodovú rovnosť</p>	<p>Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR v spolupráci s: Ministerstvom hospodárstva SR a Ministerstvom zdravotníctva SR</p>

	<p>EFRR: 4.2. Zlepšovanie prístupu k inkluzívnym a kvalitným službám v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania pomocou rozvoja infraštruktúry</p> <p>ESF: 4.1.4 Zvyšovanie kvality, účinnosti a relevantnosti z hľadiska trhu práce systémov vzdelávania a odbornej prípravy na účely podpory nadobúdania kľúčových kompetencií, vrátane digitálnych zručností</p> <p>4.1.5. Podpora rovnakého prístupu, ku kvalitnému a inkluzívnemu vzdelávaniu a odbornej príprave, najmä pre znevýhodnené skupiny, od vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve cez ďalšie všeobecné a odborné vzdelávanie a prípravu, až po terciárny stupeň, ako aj vzdelávanie dospelých, vrátane podpory mobility vzdelávania pre všetkých</p> <p>4.1.6 Podpora celoživotného vzdelávania, osobitne príležitostí pre flexibilné zvyšovanie</p>	<p>Strategický politický rámec pre systém vzdelávania a odbornej prípravy na všetkých stupňoch</p>	<p>Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR</p> <p>v spolupráci s:</p> <p>Ministerstvom hospodárstva SR</p> <p>Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR</p> <p>a Ministerstvom vnútra SR / Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity</p>
--	--	--	--

	<p>úrovne zručností a rekvalifikáciu pre všetkých, berúc do úvahy digitálne zručnosti, lepšie predvídanie zmeny a požiadaviek na novézručnosti vyplývajúce z potrieb trhu práce, podpora možností zmeny zamestnania a podpora profesionálnej mobility</p>		
	<p>EFRR: 4.3. Zvyšovanie sociálno-ekonomickej integrácie marginalizovaných komunit, migrantov a znevýhodnených skupín pomocou integrovaných opatrení vrátane bývania a sociálnych služieb</p> <p>ESF: 4.1.7 Posilnenie aktívneho začlenenia s cieľom podporovať rovnosť príležitostí, aktívnu účasť, podporu sociálnej ekonomiky a zlepšenie zamestnateľnosti</p>	<p>Národný alebo regionálny strategický politický rámec pre sociálne začlenenie a znižovanie chudoby</p>	<p>Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR</p>
	<p>ESF: 4.1.8 Podpora sociálno-ekonomickej integrácie občanov tretích krajín a marginalizovaných komunit, ako sú napríklad Rómovia</p>	<p>Národná stratégia pre integráciu Rómov</p>	<p>Ministerstvo vnútra SR / Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity</p> <p>v spolupráci s:</p> <p>Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR</p> <p>a Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR</p>
	<p>EFRR: 4.4. Zabezpečenie</p>	<p>Strategický politický rámec pre zdravie</p>	<p>Ministerstvo zdravotníctva SR</p>

	rovnakého prístupu k zdravotnej starostlivosti pomocou rozvoja infraštruktúry vrátane primárnej zdravotnej starostlivosti ESF: 4.1.9 Zlepšovanie rovnakého a včasného prístupu ku kvalitným, udržateľným a cenovo dostupným službám; modernizácie systémov sociálnej ochrany, vrátane podpory prístupu k sociálnej ochrane, zlepšovanie prístupnosti, účinnosti a odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti a službám dlhodobej starostlivosti	a dlhodobú starostlivosť	v spolupráci s: Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR
--	---	--------------------------	---

Poznámka: Tematické základné podmienky boli predbežne schválené na rokovaní Výboru stálych predstaviteľov (Coreper II) dňa 15. 2. 2019.

Jednotlivé kritériá splnenia tematických základných podmienok sú súčasťou prílohy tohto materiálu.